

Interview VSO Heuvelrug College

Doel en kenmerken VSO Heuvelrug College begeleiding startende leraren

Het VSO Heuvelrug College is een school voor leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs. Het afgelopen jaar is de school gegroeid, waardoor ze veel nieuwe startende leraren hebben mogen verwelkomen. Op dit moment heeft de school zes eerstejaars startende leraren en drie tweedejaars starters.

De school heeft als doel om zorg te dragen voor startende leraren, zodat ze goed kunnen starten en niet uitvallen. Een tweede doel is om de starter wegwijs te maken in het team. De school organiseert hiervoor in de nul-week (laatste week van de zomervakantie) een startersbijeenkomst. In deze bijeenkomst krijgt de starter informatie over wie betrokken zijn in de begeleiding, praktische informatie over waar en bij wie je moet zijn en de klassenmap met daarin de checklist voor starters. Middels deze checklist wordt gecontroleerd of de starter alles in bezet heeft om goed te kunnen starten. De school organiseert thema- en intervisiebijeenkomsten voor de starter. In het begin probeert de school om tweewekelijks een begeleidingsgesprek in te plannen. Het derde doel is om de (door)ontwikkeling van startende leraren te bevorderen. Als ze van de opleiding of uit het regulier onderwijs komen, hebben ze namelijk vaak nog niet alle kennis en vaardigheden om op deze VSO school met zijn speciale doelgroep te kunnen functioneren.

Kenmerkend voor het VSO Heuvelrug College is de warme cultuur in de school. De doelgroep vraagt andere vaardigheden dan die de leerkrachten in het algemeen in het regulier bezitten. De school streeft er daarom naar dat een nieuwe leerkracht warm wordt onthaald en collega's altijd voor elkaar klaarstaan. Het zorgen met en voor elkaar is dan ook een belangrijke waarde voor de school. Ook hebben startende leerkrachten in het eerste jaar geen taakuren, zodat zij de volledige focus kunnen hebben op de klas en wegwijs raken in het team en school.

De school start elke dag met een briefing om samen met het hele team te kijken, wat ze die dag kunnen verwachten. Na schooltijd is er ook een debriefing, waarin wordt gepraat over hoe het vandaag ging en of ze elkaar kunnen steunen. Alle leraren worden op het VSO Heuvelrug College geschoold in weerbaarheidstraining en in omgaan met getraumatiseerde kinderen, omdat de doelgroep dit van hun vraagt. Kenmerkend aan de begeleidingsbehoefte van een docent in het voortgezet speciaal onderwijs is de grote nadruk op de pedagogische vaardigheden. Startende leraren, die net van de pabo afkomen, moeten vaak nog leren hoe je met de doelgroep moet omgaan en een relatie moet opbouwen. Het begeleidingstraject is op Het VSO Heuvelrug College in de zorgroute verankerd. Door de goede organisatiestructuur en -cultuur worden startende leraren goed begeleid en gevolgd.

Het begeleidingstraject

Betrokkenen bij het begeleidingstraject

- Schoolopleider. Dit persoon is verantwoordelijk voor het organiseren en volgen van de begeleiding van startende leraren.
- Teamcoördinatoren. Deze personen hebben een leidinggevende rol in de school. Zij voeren met de starter naast de reguliere functioneringsgesprekken een 100-dagen interview, wat gaat over hoe de begeleiding rondom de starter nog beter georganiseerd kan worden. Zij voeren ook taakurenbeleid gesprekken, waarin aan bod komt hoeveel taakuren de starter op zich zou kunnen nemen.
- LC Leerkrachten/coaches. Deze personen begeleiden de startende leraren intensief wanneer dit nodig blijkt. Om dit te mogen doen hebben ze een universitaire opleiding nodig. Ze worden voor de begeleiding uitgeroosterd.
- Maatjes. De starter wordt aan een directe collega gekoppeld die hem of haar helpt met alledaagse vragen over de organisatie, de lessen etc.

Schoolleiding

De schoolleiding is betrokken geweest bij het schrijven van het beleidsplan voor de begeleiding van startende leraren en denkt ook mee aan over de verdere ontwikkeling hiervan. De schoolopleider en de schoolleiding (bestaande uit de twee teamcoördinatoren en de locatie-directeur) hebben regelmatig overleg over de begeleiding van startende leraren. De schoolleiding is naast de functioneringsgesprekken, het 100-dagen interview en het taakurenbeleidsgesprek ook verantwoordelijk voor de beoordeling van de starter.

BSL in schoolbeleid

In het beleidsplan begeleiding leraren VSO Heuvelrug College staat wat de school van hun docenten verwacht en wat docenten van de school in hun begeleiding kunnen verwachten. De

school heeft ervoor gekozen om het beleidsplan in de zorgroute van de school te verankeren. Ze hanteren hierbij een checklist klassenadministratie, die verplicht in de klassenmap moet zitten. In deze checklist kunnen docenten lezen wat er in welke maand aan bod komt en wie daarbij betrokken is. De specifieke begeleiding van startende leraren is ook in deze checklist ondergebracht.

Ontwikkelen begeleidingstraject

De ontwikkeling van het begeleidingstraject op het VSO Heuvelrug College is relatief snel verlopen, doordat in de school al sprake was van een zorgcultuur waarin leraren oog hebben voor elkaar. In de ontwikkeling heeft de school meerdere keuzes moeten maken, zoals: rooster je iemand uit voor de begeleiding en valt de begeleiding van startende leraren onder iemands taakuren? Het is gebleken dat wanneer in het beleidsplan structureel tijd wordt vrijgemaakt, de begeleiding van startende leraren zich makkelijker laat verankeren in de schoolstructuur. Ook biedt een duidelijk overzicht door middel van een checklist veel duidelijkheid in de ontwikkeling van het begeleidingstraject.

Tips

- Maak tijd vrij voor structurele begeleiding van startende leraren.
- Koppel een startende leraar aan een maatje, zodat hij met een ervaren docent kan meeliften.
- Geef niet de zwaarste klas aan een startende leraar
- Duik niet met teveel mensen op de startende leraar. Zorg dat de begeleiding voor de starter duidelijk, overzichtelijk en behapbaar blijft.